

References:

1. Berge Z.L., Collins, M.P. Computer-mediated communication and the online classroom in distance learning // Computer-mediated communication magazine / 1995. – Vol. 2, № 4. – P. 6.
2. Bojović M. Teaching foreign languages for specific purposes: teacher development. // Proceedings of the 31st Annual ATEE Conference “Co-operative partnership in teacher education”, Ljubljana 21st – 25th October, 2006. – P. 487-493.
3. Dudley-Evans T., St. John M.J. Developments in English for specific purposes. A multi-disciplinary approach. – Cambridge: Cambridge University Press, 1998.– 301p.
4. Macalister J. Implementing extensive reading in an EAP. Programme. // ELT Journal. – 2008. – Vol. 62 (3). – P. 248-256.
5. Magoto J. From the nets: World Wide Web and ESL / Magoto J. // CAELL Journal. – 1995. – Vol. 5, № 4. – P. 21-26.
6. Kavaliauskienė G., Anusienė L. Online reading and writing in English for specific purposes classes // https://www.kalbos.lt/zurnalai/17_numeris/16.pdf. – P. 99-104.
7. Tirziu1 A.M., Vrabie C.I. Foreign language learning using e-communication technologies in the educational sector // EIRP Proceedings. – 2015. – Vol. 10. – <http://www.proceedings.univ-danubius.ro/index.php/eirp/article/view/1648/1629>.
8. Tomlinson B., Masuhara H. The complete guide to the theory and practice of materials development for language learning. – Brian John Wiley and Sons, 2017. – 416 p.

Писаревська О. В.

*Харківський національний автомобільно-
дорожній університет
м. Харків, Україна*

Знайомство іноземних студентів з сучасними харківськими письменниками на прикладі Анатолія Перерви

Оволодіння українською мовою іноземними громадянами належать до актуальних, практично необхідних і важливих питань. Не менш актуальним питанням для знайомства іноземних громадян з Українськими традиціями і культурою, є знання художньої літератури, та біографії письменників. Оскільки знайомство з біографією письменників є способом освоєння культури краю. Серед основних елементів в культурі виділяють: мову як систему знаків,

цінності, норми, що уособлюють вимоги до поведінки, складні зразки поведінки: звичаї, традиції, обряди. Життєпис дає можливість на основі фактичних даних простежити процес формування людини у зв'язку з суспільними умовами певної історичної епохи. Вивчення життєписів видатних людей, діячів науки й мистецтва має велике наукове й виховне значення. Саме з цією метою ми готуємо посібник присвячений сучасним письменникам: Сергію Жадану, Юрію Іздрику, Тарасу Прохаську, Любкові Дерешу, Василю Шкляру, Ірені Карпі, Юрію Винничуку, Анатолію Перерві. В даному дослідженні ми познайомимо іноземних студентів із сучасним українським письменником А.Перервою.

Анатолій Перерва – поет, публіцист, журналіст, перекладач із білоруської, молдовської, грузинської та російської мов. Також автор сатиричних, гумористичних творів, пародій тощо. Анатолій Перерва є автором текстів пісень. Працював відповідальним секретарем Харківської письменницької організації. Згодом заступником директора з наукової роботи Харківського літературного музею, це був досить цікавий період в його житті, оскільки в цей час його оточував творчий і неординарний колектив. У поезії поет сповідує класичну традицію, визнаючи безсумнівний позитив модернізму. Основа всього для поета – це традиція, яка йде від народного мелосу, народної пісні.

Існує чимало письменників, які не мають гучної літературної слави, хоч їхня творчість становить значний внесок у розвиток вітчизняної літератури, даючи підстави для роздумів серйозному читачеві та додаткові орієнтири дослідникові. До таких авторів належить і Анатолій Перерва, з 1979 року член Національної спілки письменників України (прийнятий за рекомендаціями Василя Мисика та Миколи Шаповала), а з 2000 року також член Асоціації українських письменників. Анатолій Перерва – поет, публіцист, журналіст, перекладач із білоруської, молдовської, грузинської та російської мов. Також автор сатиричних, гумористичних творів, пародій тощо. Анатолій Перерва є

автором текстів пісень. За поетичну збірку «Перевесло слова і сльози» авторові було присуджено літературну премію імені Олександра Олеся (1982).

А. Перерва працював відповідальним секретарем Харківської письменницької організації (1979). Також працював заступником директора з наукової роботи Харківського літературного музею, Анатолій Перерва у інтерв'ю з Світланою Галаур, відзначив, що це був досить цікавий період в його житті, оскільки в цей час він був у творчому і неординарному колективі. Анатолій Перерва обирався головою правління Фонду національно-культурних ініціатив імені Гната Хоткевича. Є у поета і присвяти українському письменнику, історику, бандуристу, композитору, мистецтвознавцю, етнографу, педагогу, театральному і громадсько-політичному діячеві Гнату Хоткевичу, «Карпатські малюнки Гната Хоткевича», «Гнату Хоткевичу». До речі, там подано уривок з листа Олеся Гончара до Перерви від 13 вересня 1984 року – дуже висока оцінка творчості поета. За словами самого Перерви, у поезії він сповідує класичну традицію, визнаючи безсумнівний позитив модернізму. Автор стверджує, що для нього основа всього – це традиція, яка йде від народного мелосу, народної пісні. Крім того, А. Перерва вважає себе продовжувачем традицій Харківської школи романтиків Журналістка Л. Хворост вважає, що Перерва є постшістдесятником, який виховувався на поезії шістдесятників (авторові близька творчість І. Драча, Б. Олійника, М. Вінграновського, Д. Павличка, Ліни Костенко). На питання С. Галаур: «Хто з літературних постатей близький поетові?» А. Перерва згадає Г. Сковороду, Т. Шевченка, В. Симоненка, Д. Багалія, А. Перерва відповість: що поважає кожного з них. З інтерв'ю поета «Але колись мене дуже вразила фраза Григорія Сковороди: «Все те не наше, що нас покидає». Пізніше вона стала епіграфом до моєї книжки. Бо й справді, ми не повинні жалкувати за тим, що миттєве, дрібне, побутове. І хочемо того чи ні, але не наше нас покидає, а наше назавжди залишається з нами. В молодості я також зачитувався Шевченком, Симоненком». Також А. Перерва згадає і Дмитра Багалія: «Щодо Дмитра Багалія, то він не лише геніальний вчений і земляк, а ще й дуже цікава людина.

Я близько знайомий із його родиною. І дуже шкодую, що вулиця Фрунзе у Харкові, де був будинок Дмитра Багалія, досі не названо його ім'ям.

Із російської класики А. Перерва цінує Ф. Тютчева, Б. Васильєва, в інтерв'ю з С. Галаур поет скаже: «але найбільше запав у душу Сергій Єсенін. Його я не лише читав, а й перекладав, адже він – справжня жива душа російської поезії».

Варто зауважити, що формуванню творчої індивідуальності Анатолія Перерви безпосередньо сприяла його дружба й тісне спілкування із вже визнаними письменниками. У розмові з Л. Хворост А. Перерва зауважив: «Знайомств літературних я мав багато. Моя хатня бібліотека повна книжок з автографами. Це при тому, що я ніколи особливо не ганявся за такими виявами уваги...»

Але є письменники знайомство і дружба з якими відіграла важливу роль у житті Анатолія Перерви наприклад літературний вплив Павла Загребельного: «Павло Загребельний, то мій духовний батько». З інтерв'ю: «Крім цього, ми з Павлом Загребельним були дуже схожі зовні. Усі сміялися і піджартовували над нами. У молодості мене називали його сином, як посивів – братом. Уже по смерті Павла Архиповича я написав вірш про те, що «Ми всі його сини...» Він був надзвичайно цікавою людиною, колоритною постаттю і хорошим письменником, який виховав багатьох корифеїв сучасної української літератури».

Чи спілкування поета з В. Мисиком, як згадає А. Перерва у інтерв'ю з Л. Хворост: «Якось – я тоді навчався у восьмому класі – в Харкові мала відбутися літературна нарада. Я, літстудієць із Балаклії, передав туди зошит своїх віршів. Коли мені його повернули, я знайшов там кілька виправлень і кілька плюсіків. Згодом з'ясувалося, що руку до тих правок доклав саме Мисик. Але тоді я ще не знав навіть, хто він такий. Пізніше я, звісно, дізнався. І оцінив. Мені пощастило особисто спілкуватися з Василем Олександровичем, він був одним з тих, хто дав мені рекомендацію до Спілки».

Згодом Анатолій Перерва скаже, що В. Мисик був його духовним вчителем. Про поезію В. Мисика, А. Перерва відзначив: «я не відчуваю між нами різниці в кілька десятиліть. Я впізнаю той світ, про який він писав. Вічне на те і вічне, щоб залишатися і тривати». Є у поета і присвяти які він напише В. Мисику.

У 2015 році в Харкові вийде Антологія сучасної української поезії «Під знаком Мисика», в передумові «Гесіод наших днів» А. Стожук згадає авторів які так чи інакше були пов'язані з творчістю В. Мисика «Тож читач неодмінно знайде у збірці відгоміння Мисикових настроїв» і далі А. Стожук перелічує 11 імен серед яких було й ім'я Анатолій Перерва.

Зі слів А. Перерви з Р. Третьяковим у них також були теплі дружні взаємовідносини, як скаже поет: «і тепер я підтримую стосунки з його донькою, яка живе в США. Нещодавно вона була в Харкові, де готується видання «Слобожанський круг» про видатних поетів-харків'ян, у якому лєвова частка матеріалу присвячується Роберту Третьякову. Частину спогадів про цього чудового поета написав я». І я щиро вдячний долі за те, що подарувала мені дружбу цих прекрасних людей і звела на літературній стезі з такими майстрами слова, як Володимир Базилевський та Леонід Талалай, М. Шаповалом, В. Мисиком І. Муратовим, І. Вирганом, та іншими. (урядовий кур'єр). З харків'ян А. Перерві подобається – В. Бойко, О. Ковальова, Л. Тома. Як скаже поет у інтерв'ю з Л. Хворост «Це поети, яких я ціную. У любовній ліриці нашій одна з найкращих – Н. Матюх, її «Літо в лютому» – прекрасна книжка. Серед молодих письменників А. Перерва поважає С. Жадана, як відзначив поет у інтерв'ю з Л. Хворост: «Сергій Жадан з його своєрідним світоглядом і цікавою образною системою. Він має своє обличчя» .

Відомо, що на початку 1970-х років, коли поет розпочинав свою творчість, розгортається фронтальна війна проти будь-яких відхилень від канонів «соцреалізму». Про це свідчив VI розширений пленум правління Спілки письменників України на тему «Людина праці у сучасній українській літературі», котрий відбувся в Харкові в 1970 році. На цьому пленумі був

присутній і Анатолій Перерва, який приїхав на нього в ролі журналіста і брав інтерв'ю у Б. Олійника та М. Стельмаха, які також суттєво вплинув на його творчість. Поет безпосередньо чув з трибуни таврування будь-яких вільних письменницьких пошуків, що не вкладалися в тогочасні компартійні вимоги.

Зі слів А. Перерви, на цьому пленумі його особливо вразив виступ О. Корнійчука. Як каже сам поет, саме після виступу Корнійчука, йому стало важко писати на «актуальні теми» й відповідати стандартам соцреалізму У будь-якому разі, покоління, що робило перші кроки в літературі на зламі 1970–1980 років, сформувало в Харкові досить цікаве поетичне коло, яке йшло проти «офіційної» течії. Крім А. Перерви, до нього належали І. Мироненко, Л. Тома, В. Бойко, О. Ковальова, пізніше до цієї кагорти долучилися В. Верховень, С. Сапеляк, В. Стальний та інші. Творчі та дружні контакти пов'язують більшість із цих письменників і сьогодні.

Поезія Анатолія Перерви ставала об'єктом дослідження в статтях М. Шаповала «Рядки, опромінені щирістю» (1978), В. Дяченка «Крізь призму кольору» (1982), О. Логвиненко «Ода білому дню» (1984), Б. Марцінка «Голоси криниць» (1981), В. Єршова «На повен голос, на повен зріст» (1984), І. Мироненко «На терезах досвіду» (1987), О. Різниченко «Ліричний досвід несуперечностей Анатолія Перерви» (2000), С. Галаур Анатолій Перерва: «Людам, які мають почуття гумору, вижити легше» (2012) та інших.

Незважаючи на визнання поетичного таланту Анатолія Перерви в письменницькому середовищі, він залишається не надто відомим масовому читачеві. Зрештою, як писав Борис Чичибабін у передмові до своєї збірки «Мої шестидесяті»: «Було б жахливо, якби поезію любили, як футбол або пісні Алли Пугачової. Поезію не повинні любити багато людей, це було б образливо і неприродно. Я глибоко переконаний у тому, що людей, що по-справжньому люблять поезію, набагато менше, ніж людей, які пишуть вірші й видають книжки».

Факти з біографії Анатолія Перерви, особистий архів поета, думки його сучасників, колег, членів родини та самого митця є достовірним джерелом для

з'ясування тієї духовної атмосфери, яка породила митця, сформувала його свідомість і письменницький таланти, його моральні орієнтири.

Отже знайомство з біографією відомих людей, це шлях до розуміння мови, традицій, і культури краю.

Література:

1. Гаврилук Надія. Поетичне суцвіття Слобожанщини // Слово і час. – 2016. – № 6

2.«Літературна Харківщина», «Дорога до слобожанської душі / Літературна скарбниця Харківщини: навч. посібн. для студ. ВНЗ I–II р. а. — Харків, вид-во ФО-П Сілічева С. О., 2016. — 230 с .

3. «Письменники Харкова: довідник» (Харків, 2003, с. 129–131

Попова А.І.

Харківський національний автомобільно-

дорожній університет

м. Харків, Україна

e-mail: pallai@meta.ua

Перцептивні стратегії китайських студентів і візуалізація навчального матеріалу з РЯІ

Проблема навчання китайських студентів у вузах України, як і раніше, залишається актуальною. Викладачі, які працюють в китайській аудиторії, відзначають індивідуально-психологічні особливості студентів з Китаю, пов'язані з їх менталітетом, національним характером, стилем мислення, специфікою сприйняття і запам'ятовування навчального матеріалу та ін. Всі ці особливості китайських студентів формують тільки для них притаманну стратегію навчання, що заснована на виявленні їх певного індивідуального когнітивного стилю. Загальновідомо також, що китайські студенти набагато важче, ніж представники інших країн, опановують іноземну (у нашому випадку – російську, українську) мову, що теж пов'язано з їх етнічними та когнітивними особливостями.